

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **1. Š. K., SKP S., a. s., M., 2. Ing. A. T., K.**, zastúpená JUDr. J. U., advokátom, P., proti žalovanému: **P., spol. s r. o. so sídlom O. IČO: X.**, zastúpený JUDr. V. K., advokátom, **Š. o zaplataenie 63 587,36 Sk s prísl.**, vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 18 Cb 281/2007, na dovolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove ako odvolacieho súdu č. k. 2Cob 17/2009-96, 3Cob 20/2009, 3Cob 21/2009 zo dňa 26. novembra 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Prešove rozsudkom č. k. 18Cb281/2007- 67 zo dňa 14. 10. 2008 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 10 106,-- Sk a trovy konania vo výške 12 128,40Sk.

V odôvodnení konštatoval, že žalobou, podanou na tunajšom súde dňa 05. 03. 2001, sa JUDr. Š. K., správca konkurznej podstaty úpadcu P., a. s., M. domáhal voči žalovanému zaplataenia sumy 63 587,36 Sk z titulu úrokov z omeškania za oneskorenú úhradu faktúr, ktoré boli vystavené jeho právnym predchodcom úpadcom, na základe kúpnych zmlúv, uzavretých medzi ním a žalovaným v roku 1997, predmetom ktorých bolo dodanie tovaru úpadcom žalovanému. Vo veci bol vydaný platobný rozkaz, proti ktorému žalovaný podal včas odpor a vzniesol námietku nedostatku aktívnej legitimácie žalobcu, s ktorým nemali uzatvorené žiadne zmluvné vzťahy, a ktorý ničím nepreukázal prechod práva a povinností na neho. Žalovaný ďalej namietal, že žalobca ničím nedokladoval výšku platenia majetkovej sankcie

úroku z omeškania a napokon požadoval aj úroky z omeškania, ktoré sú už premlčané, a to u faktúr splatných do februára 1997.

Uznesením zo dňa 12. 04. 2005 č. k. 19Cb/269/2001-178 súd pripustil do konania na strane žalobcu žalobkyňu 2/, a to v časti o zaplatenie penalizačnej faktúry 3299 vo výške 22 823,32 Sk a uznesením 19Cb/269/2001-178 nepripustil, aby obchodná spoločnosť A. I., a. s., na miesto doterajšieho žalobcu vstúpila do konania.

Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 29. 09. 2006 č. k. 19Cb 269/2001-310 súd rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 38 321,-- Sk a žalobkyňi 2/ rade sumu 12 714,31 Sk. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol s tým, že o trovách konania súd rozhodne samostatným uznesením. Odvolací súd uznesením zo dňa 30. 05. 2007 č. k. 3Cob 14/2007-340 zrušil rozsudok prvého stupňa v napadnutej časti a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podaním, doručeným súdu dňa 16. 08. 2007, žalobca v 1/ rade zobral žalobu v celom rozsahu späť, žiadal, aby súd konanie zastavil. Súd konanie o návrhu žalobcu v 1/ rade zastavil s tým, že v tejto časti náhradu trov konania účastníkom nepriznal a nárok žalobkyne vylúčil na samostatné konanie.

Žalobkyňa po vylúčení veci na samostatné konanie zotrvala na svojich predchádzajúcich podaniach, a to tak, že vzťah medzi účastníkmi konania je obchodno-právnym vzťahom. Prvostupňový súd vzhľadom na viazanosť právneho názoru odvolacieho súdu, právny nárok žalobkyne posúdil s prihliadnutím na ust. §§ 365, 369 OBZ a považoval ho za dôvodný v celom rozsahu.

Proti rozsudku prvostupňového súdu podal žalovaný odvolanie a navrhol žalobný návrh zamietnuť, alebo vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok zmenil (§ 220 O. s. p.) tak, že návrh žalobkyne zamietol, v prevyšujúcej časti odvolacie konanie zastavil.

Uviedol, že doplnil dokazovanie, vykonané súdom prvého stupňa tým, že sa prečítali listiny týkajúce sa faktúry č. 3299, výpisu z obchodného registra úpadcu, výpis z obchodného registra žalovaného a dospel k záveru, že nárok žalobkyne nie je dôvodný. Právny predchodca

žalobkyne nemal v predmete činnosti veľkú distribúciu liekov a z tohto hľadiska, ak prevádzkoval takúto činnosť a odpredal žalovanému lieky, potom kúpne zmluvy sú neplatné pre rozpor so zákonom, pretože právny predchodca žalobkyne vykonával činnosť nad rámec dovoleného predmetu činnosti, a preto jeho plnením žalovaný získal bezdôvodné obohatenie z titulu plnenia z neplatného právneho úkonu. Žalovaný nebol právnym predchodcom žalobkyne vyzvaný na vrátenie bezdôvodného obohatenia, a preto sa nemohol s ním ani dostať do omeškania. Žalovaný zaplatením faktúr vlastne vrátil právnemu predchodcovi žalobkyne bezdôvodné obohatenie, a keďže predtým naň nebol vyzvaný, nemohol byť v omeškani s jeho vrátením. Z týchto dôvodov žalobkyňa nemá nárok na zaplatenie úrokov z omeškania z faktúr, ktoré zostali predmetom konania. Plnenie jednotlivých faktúr bolo treba hodnotiť ako samostatný právny vzťah, a preto okrem uvedeného platí aj to, že sčasti návrh žalobkyne je premlčaný, pokiaľ žiadala úroky z omeškania za obdobie do 04. 03. 1997, keďže žaloba bola podaná 05. 03. 2001. V tejto súvislosti odvolací súd zdôraznil, že ustanovenie § 3 ods. 1 OBZ je účinné až od 01. 01. 2002, a preto v zmysle prechodných ustanovení bolo treba uzavreté kúpne zmluvy posudzovať ako neplatné, pretože sa uzatvorili v roku 1997 a 1998, kedy takéto ustanovenie Obchodný zákonník neobsahoval. Právny predchodca žalobkyne v čase uzavretia kúpnych zmlúv, spomínaných v žalobe, však veľkodistribúciu liekov vykonával nad rámec predmetu činnosti, preto platnosť právnych úkonov je tým dotknutá.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie s poukazom na ust. § 238 ods. 1 O. s. p. a navrhla dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Namieta, že odvolací súd vychádzal z nesprávneho zisteného skutkového stavu a nemal ničím podložené, aký tovar bol dodaný podľa dodacích listov, lebo nie sú súčasťou spisu. Spoločnosť P., a. s., M., okrem iného vyrábala farmaceutické prípravky, chemické a rastlinné produkty pre lekárenské účely a zároveň zásobovala lekárne doplnkovým tovarom, ako sú šampóny, mydlá, opaľovacie a iné krémy. Spoločnosť mala predmetnú činnosť zapísanú v obchodnom registri a bola oprávnená vykonávať veľkoobchod s doplnkovým tovarom. Všetok tovar, dodaný žalovanému, predal právny predchodca žalobkyne ako podnikateľský subjekt podnikateľskému subjektu, ktorý tento tovar ďalej predal konečnému spotrebiteľovi. Podstatnou skutočnosťou pre posúdenie, či sa jedná o obchodnoprávny alebo občianskoprávny vzťah, je status účastníkov zmluvného vzťahu. Podľa § 261 ods. 1 OBZ, ak

sú zmluvnými stranami podnikateľa, zmluvný vzťah sa spravuje ustanoveniami OBZ, ak je zrejmé, že sa týkajú podnikateľskej činnosti. V tomto prípade je nesporné, že oba subjekty uskutočnili tento obchodný prípad ako podnikatelia a evidovali ho vo svojom podnikateľskom účtovníctve ako obchodný prípad v rámci obvyklého hospodárenia. Že sa jednalo o obchodný vzťah, potvrdzuje aj ust. § 261 ods. 5 OBZ, ktorý za rozhodujúcu určuje povahu účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu. Odvolací súd preto dospel k nesprávnemu právnemu záveru, že sa nejedná o obchodný vzťah a že žalobkyni nevznikol nárok na zaplatenie úrokov z omeškania z faktúr, ktoré sú predmetom tohto konania.

Žalovaný sa vyjadril k podanému dovolaniu a napadnutý rozsudok odvolacieho súdu považuje za vecne správny a neuplatňuje si náhradu trov konania. Zároveň vyslovil súhlas, aby dovolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania.

Najvyšší súd slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10 a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je riadne zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), prejednal dovolanie bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolacie konanie je postihnuté inou vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Dovolanie v prejednávanej veci je prípustné podľa § 238 ods. 1 O. s. p. v spojení s ustanovením § 241 ods. 2 O. s. p. Dovoláním je napadnuté zmeňujúce rozhodnutie odvolacieho súdu.

Podľa ust. § 241 ods. 2 O. s. p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Z ustanovenia § 242 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že dovolací súd je viazaný rozsahom dovolania a uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane vecného vymedzenia. Viazanosť dovolacími dôvodmi sa prejavuje tým, že dovolací súd je oprávnený preskúmať len tie skutkové a právne otázky, ktoré dovolateľ v dovolaní namieta. Žalobkyňa v dovolaní poukazuje na existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., t. j., že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

O dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. ide vtedy, ak touto vadou trpí konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia. Zároveň platí, že na dovolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 druhá veta O. s. p.), keďže dovolanie podané dovolateľom v zmysle § 238 ods. 1 O. s. p. je prípustné.

Ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa (§ 211 ods. 2 O. s. p.).

Pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné, ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a § 95 však pre konanie na dovolacom súde neplatia (§ 243c O. s. p.).

Z obsahu spisu vyplýva, že Okresný súd v Prešove uznesením č. k. 19Cb/269/2001-253 zo dňa 11. 09. 2007, ktoré nadobudlo právoplatnosť 03. 10. 2007 v právnej veci žalobcu 1/ JUDr. Š. K. SKP, P., a. s., M., a žalobcu v 2/ Ing. A. T., K. proti žalovanému: P., spol. s r. o., O., o zaplatenie 63 587,36 Sk s prísl. konanie voči žalovanému v 1/ rade zastavil s tým, že v tejto časti náhradu trov konania účastníkom nepriznal. **Nárok žalobkyne v 2/ rade vylúčil na samostatné konanie.**

Okresný súd Prešov v samostatnom konaní rozsudkom č. k. 18Cb 281/2007-67 zo dňa 14. 10. 2008 (č. l. 68) rozhodol o uplatnenom nároku žalobkyne - Ing. A. T. R. o zaplatenie istiny v sume 10 106,-- Sk (335,45 eur), t. j. uložil žalovanému - P., spol. s r. o., P., povinnosť zaplatiť žalobkyni uplatnenú sumu v celom rozsahu.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa podal žalovaný odvolanie (č. l. 70), z ktorého je nesporné, že sa týkalo konania č. k. 18Cb 281/2007-67, kde účastníkom konania

na strane žalobcu bola označená fyzická osoba – **Ing. A. T.**, R. a predmetom sporu bolo zaplatenie **335,45 Eur (10 106,-- Sk)** .

Odvolačný súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolateľa (§ 212 ods. 1 O. s. p.). Krajský súd v Prešove ako súd odvolací nariadil na prejednanie odvolania pojednávanie v zmysle § 214 ods. 1 O. s. p. Zo zápisnice o pojednávaní (č. l. 90) je nepochybné, že účastníkom konania bola za žalobcu označená a predvolaná – **Ing. A. T.** a predmetom konania bola istina v sume **335,45 Eur (10.106,-Sk)**. Napriek týmto skutočnostiam odvolací súd v rozpore s rozsahom a dôvodmi napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa odvolateľom, ako aj s obsahom zápisnice o pojednávaní odvolacieho konania vyhotovil rozsudok.

Rozsudok odvolacieho súdu jeho záhlavie obsahuje označenie účastníka konania aj **žalobcu v 1/ rade – 1. Š. K., SKP „S.“, a. s., M.**, ktorý nebol účastníkom predmetného konania, taktiež nesprávne je označenie prejednávanej veci, a to **v sume 63 587,36 Sk s prísl.** napriek tomu, že predmetom konania bola peňažná pohľadávka v sume 335,45 Eur (10 106,-- Sk). Ďalej záhlavie obsahuje aj vyznačenie prejednávania odvolania žalovaného v inom konaní, smerujúce proti uzneseniu Okresného súdu Prešov, č. k. 19Cb/269/2001-253 a opravnému uzneseniu č. k. 19Cb/269/2001-261, pritom odvolaním napadnutý predmetný rozsudok sa vyslovene týka konania **č. k. 18Cb 281/2007-67**. Výroková časť rozsudku nie je jasne a zrozumiteľne formulovaná. Odvolací súd zmenil rozsudok tak, že žalobu voči žalobkyni zamietol bez toho, aby uviedol, ktorého žalobcu sa to týka, keďže rozsudok obsahuje označenie dvoch žalobcov (1/ a 2/) a taktiež nie je zrejmé, v akom rozsahu odvolacie konanie zastavil. Táto skutočnosť nevyplýva ani z odôvodnenia napadnutého rozsudku.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. **Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.**

Napadnutý rozsudok je nejasný, zmätočný a nezrozumiteľný pre nedostatočné odôvodnenie . Nedostatok riadneho a preskúmateľného odôvodnenia právneho posúdenia veci

odvolacím súdom bráni dovolaciemu súdu zhodnotiť jeho správnosť podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., konanie je zaťažené tzv. inou vadou konania v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., ktorá má za následok zrušenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, 2 O. s. p.). V novom rozhodnutí súd rozhodne znova aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. decembra 2011

JUDr. Alena Prieceľová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová